

ITALY

**ONLINE
CONFERENCE**

**"FORMATION OF PSYCHOLOGY
AND PEDAGOGY AS
INTERDISCIPLINARY SCIENCES"**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-ONLINE
CONFERENCE**

WWW.INTERONCONF.ORG

ISBN 978-955-3605-86-4

© Sp. z o. o. "CAN", 2024

© Authors, 2024

**FORMATION OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY AS INTERDISCIPLINARY
SCIENCES:** a collection scientific works of the International scientific conference
(13 May 2024). Part 29 – 346p.

Chief editor: Candra zonyfar- PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Tone Roald, PhD Associate Professor of Psychology University of Copenhagen

Elin Eriksen Ødegaard, Professor, Western Norway University of Applied Sciences

Mariane Hedegaard, Professor Emerita, Copenhagen University, Denmark

Magnus Englander, PhD Associate Professor of Psychology Malmö University, Sweden

Paul Sullivan, PhD University of Bradford Bradford, United Kingdom

Mathias TraczykSøren, PhD

Thiesen Amanda, PhD

Nybroe Rohde, PhD

Languages of publication: Italy, dansk, English, русский, беларуская, limba română,
uzbek,

The compilation consists of scientific researches of scientists, post-graduate students and
students who participated International Scientific Conference " **FORMATION OF
PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY AS INTERDISCIPLINARY SCIENCES** ".

Gli atti della conferenza sono raccomandati per scienziati e insegnanti negli istituti di
istruzione superiore. Possono essere utilizzati nell'istruzione, compreso il processo di
insegnamento post-laurea, la preparazione per l'ottenimento di diplomi di laurea e master.
La revisione di tutti gli articoli è stata effettuata da esperti, i materiali sono protetti dal
diritto d'autore degli autori. Gli autori sono responsabili dei contenuti, dei risultati delle
ricerche e degli errori.

TABLE OF CONTENTS	
Farxad Joldasov Bayrambaevich <i>OMMAVIY AXBOROT VOSITALARINING INSON VA JAMIYAT HAYOTIDAGI TA'SIRI HAMDA AXBOROT XURUJLARI</i>	9
Yoqubjonov Muslimbek Rustamjon o'g'li <i>BOBURSHUNOSLIKNING NAMANGAN MAKTabI TADQIQI</i>	16
Xalilov Nurullo Xamidillayevich Akbaraliyev Hikmatillo Axrorbek o'g'li <i>CHET EL MALAKA OSHIRISH TIZIMLARINI MAHALLIY KORXONALARDA QO'LLASH</i>	23
Сафина Нафиса Талгатовна Худойбердиева Шаходат <i>СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПРОЦЕССА ПРИНЯТИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ В ОРГАНИЗАЦИИ</i>	26
A.Zh.Juraev R.S.Esanov A.D. Matchanov <i>SYNTHESIS OF ESTERS OF 3-ACETOXY-18β-H-GLYCIRRETIC ACID WITH AMINO ALCOHOLS</i>	34
Boboradjabova Sevinch Bobomurod qizi M. Xamrayeva <i>BUGUNGI KUN YOSH AVLOD KADRLARNING PEDAGOGIK BILIM VA KO'NIKMALARI BORASIDA</i>	38
Аллаев Шеркул Ахмуратович <i>ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И ЕЁ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ ЛЮДЕЙ СТРАДАЮЩИХ ЛИШНИМ ВЕСОМ.</i>	42
Мамедов Марат Раимович <i>ВЛИЯНИЕ ВРЕДНЫХ ПРИВЫЧЕК НА ЗДОРОВЬЕ ЧЕЛОВЕКА, БОРЬБА С ВРЕДНЫМИ ПРИВЫЧКАМИ.</i>	46
Xodjayeva Diyora Zuxriddinovna Ashuraliyeva Dilnozaxon Baxtiyorjon qizi To'ychiyeva Munisa Orziqul qizi <i>QON BOSIMINI O'LCHASHNI FIZIK VA FIZIOLOGIK AHAMIYATI.</i>	54
Intizorxon Tursunaliyeva Rohatali qizi <i>EKOBOG` YARATISH VA UNING AHAMIYATI</i>	58
Eshniyozova N.N Akbarjonov A.A Jo'rayev M.M <i>YERYONG'OQ PO'STLOG'I ASOSIDA SORBENT OLISH.</i>	62
Abdulazizov Dovudbek Ganijonova Gulirano <i>GLOBALIZATION SPREAD OF THE ENGLISH LANGUAGE</i>	66
Vahobjonova Guljahon	70

Nurmanova Aziza Ilhomova Sarvinoz O'rinboyeva Shaxrizoda <i>TURG'UNPO'LAT OBIDOVICH DAMINOVNING HAYOT YO'LI</i>	
Allayarova Umida <i>21ST CENTURY MATHEMATICS</i>	75
Zoirova Marhabo Yaxyo qizi Abdujabborova Mavjuda Baxtiyor qizi <i>MAKTABGACHA TA'LIM YOSHIDAGI BOLALAR DIQQAT VA XOTIRASINI RIVOJLANTIRISHGA PSIXOLOGIK YONDASHUV</i>	77
Juraev Islombek <i>"LANGUAGE LEARNER DYNAMICS: UNDERSTANDING AND ADDRESSING INDIVIDUAL DIFFERENCES IN EFL GROUPS"</i>	82
Abdullayev Shohruh Ulug'bek o'g'li <i>QO'QON XONLIGINI O'RGANISHDA "TARIXIY TURKISTON" ASARI AHAMIYATI</i>	86
Xalilov Nurullo Xamidillayevich Qambarova Gulzira <i>SANOAT KORXONALARIDA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASH</i>	91
Mirxoliyev Hayotjon Niyatqobul o'g'li <i>O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA BADIY MATNNING LINGVISTIK TADQIQI</i>	95
Намозова Мафтуна Уткировна <i>ИНТЕРНЕТ-БАНКИНГ И МОБИЛЬНЫЕ ПРИЛОЖЕНИЯ: УДОБСТВО ДЛЯ КЛИЕНТОВ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДЛЯ БАНКОВ.</i>	99
Qurbonova Sarvinoz Abdurashidovna <i>THE USE OF STEREOTYPES IN UZBEK AND ENGLISH LANGUAGES</i>	104
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Baxodirova Sapura Muhammad Shokir qizi Mirzayeva Nargiza Ibragimjonovna <i>GILAM TO'QISH SAN'ATI VA TARIXI</i>	107
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Rustamova Odina Mansurbek qizi Xusanova Mohira Gayratbek qizi <i>O'ZBEK MILLIY DO'PPILARI</i>	111
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Yuldasheva Mayramxon Shaxobidinovna Yaxshiboyeva Shirin Madatjon qizi <i>ASALARICHILIK TARIXI</i>	115
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Mirkomilova Zulfiya Mirzoxidjon qizi Olimjonova Odina Dilshodbek qizi <i>MANZARALI BOG'DORCHILIK TARIXI</i>	120

Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Qodirova Nargiza Olimbek qizi Abduhalilova Munisa Xayitali qizi Mamasodiqova Gulasal Maxamadjon qizi <i>ZARGARLIK</i>	124
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Mamatqodirova Aygul Nuriddinovna Maxkamova Raximaxon Baxodirjon qizi <i>TEXNOLOGIYA DARSLARIDA INTERFAOL USULLARNI QO'LLASH TEXNIKASI</i>	128
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Obidjonova Xonzoda Orifjon qizi Qo'ldasheva Dildora Olimjon qizi <i>O'ZBEK MILLIY HUNARMADCHILIGI</i>	133
Mamajonova Guluzro Abdurashitovna Nasimova Gulchiroy Abduraxim qizi Kamoldinova Dilafruz Valijon qizi <i>KULOLCHLIK</i>	137
Azerbaeva Perizat Bayrambay qizi <i>CLIMA TE CHANGE</i>	142
Karimov Amir Andarmonovich <i>TASHQI MUHITNI OG'IR METALLAR BILAN IFLOSLANISHIDA ODAM ORGANIZMIGA TA'SIRINI EKOLOGIK JIHATLARI</i>	146
Обокулов Нурулло Насибуллаевич <i>КУЛЬТУРА ДРЕВНЕЙ МЕСОПОТАМИИ В ИСТОРИИ МИРОВОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ</i>	154
Giyazova N.B. Qudratov Sardorxon Azimxon o'g'li <i>GLOBALLASHUV SHAROITIDA ENERGIYA RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH</i>	167
Niyozova Iroda Muyitdinov Dilshod Zavqiddin o'g'li <i>AGRAR SOHADA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH</i>	172
Niyozova Iroda Qanbarov Alisher <i>RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA IJTIMOIIY MEDIA MARKETINGINING AHAMIYATI VA AFZALLIKLARI</i>	177
Usmanova A.B. Itolmasov Nodirbek Qahramon O'g'li <i>SHAXSIY BREND VA MARKETINGNING IQTISODIYOTDAGI ZARURATI</i>	183
A.J.Abdulloyev Qosimov A <i>ISHLAB CHIQARISH KORXONALARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MARKETING TADQIQOTLARIDAN FOYDALANISH</i>	187
Burxonov S.	193

Ismoilov F. A <i>TADBIRKORLIK SUB'YEKTLARINING IQTISODIYOTDAGI AHAMIYATI</i>	
Nurova G Odilova Aziza Umid qizi <i>O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI</i>	201
Turdiyeva Muqaddas Umarovna Qo'ldosheva Shahrizoda <i>TA'LIM TIZIMI RAHBARINING FAOLIYATI VA BOSHQARISHDAGI INNOVATSION FAOLLIGI</i>	205
Gafurova Sh.K. G'ulomjonov Nurmuhammad <i>O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA XORIJIY INVESTITSİYALARINING O'RNI</i>	210
Ниёзова Ирода Азимов Абдурахмон <i>ИҚТИСОДИЙ ФАНЛАРНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА ТАНҚИДИЙ РИВОЖЛАНТИРУВЧИ СТРАТЕГИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА УЛАРНИНГ ИМКОНИАТЛАРИ</i>	216
Giyazova N.B. Ibodullayeva Dildora <i>YASHIL IQTISODIYOT VA UNING KELAJAKDAGI ISTIQBOLLARI</i>	221
Choriyeva N.K. Mardonova Mohinabonu <i>MAMLAKATIMIZ IQTISODIY O'SISHIDA SANOAT TARMOQLARINING HISSASI</i>	226
Qayimova Z.A. Qurbonov Sunnat <i>O'ZBEKISTON EKSPORTI VA IMPORTI - ASOSIY TOVARLAR VA HAMKOR DAVLATLAR</i>	233
Abdullayeva H.N. Sharipova M. Z. <i>O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINING DOLZARB MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI</i>	239
Bobomurodov Q.H. Axmatov Avazbek G'anisher o'g'li <i>FYUCHERS SHARTNOMALARINING O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI</i>	247
Ilkhomjon Toirov <i>MODERN INNOVATIVE DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF PHILOSOPHICAL KNOWLEDGE</i>	257
Karimov Ulmasbek <i>THE USE OF SOFTWARE TOOLS IN SOCIOLOGICAL RESEARCH</i>	261
Хабибуллина М.М Ахмедова Ф.А <i>ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ МАТЕМАТИКЕ В АКАДЕМИЧЕСКИХ ЛИЦЕЯХ</i>	266
Aripov Zoirjon	269

<i>THE ROLE OF INTERACTIVE TECHNIQUES IN ACHIEVING TRAINING EFFICIENCY</i>	
Karimova Gulnoza <i>SOCIOLOGICAL MONITORING SYSTEM IN SOCIOLOGICAL RESEARCH</i>	273
Yuliyeva Mehriniso Bobonazarovna <i>RAHBAR FAOLIYATINING BOSHQARUV JARAYONIDAGI IJTIMOY-PSIXOLOGIK VAZIFALARI</i>	278
Xursandova Dilnoza Xudoyberdiyevna <i>DESTRUKTIV SHAXS XUSUSIYATLARI VA OILADAGI MUHITGA MOSLASHUVI</i>	284
Choriyeva Mahliyo Narzullayevna <i>SINF RAHBARLARNING O'QUVCHILAR BILAN ISHLASH JARAYONIDAGI PSIXOLOGIK VAZIFALARI</i>	289
Ubaydullayev Muzaffar Shukurillo o'g'li. Aliyeva Gavharoy Abdumutalipovna <i>VITAMINLAR VA VITAMIN YETISHMOVCHILIGIDA YUZAGA KELADIGON KASALLIKLAR</i>	293
Асанов А.А. Исаева З.Т <i>КОГНИТИВНЫЙ АНАЛИЗ: ИССЛЕДОВАНИЕ КОНЦЕПТОВ МИРА, ЛЮБВИ, СЕМЬИ, ДУШИ, ВРЕМЕНИ И ЖЕЛАНИЯ</i>	299
Raxmonqulov Muhammadjon Xamroqulov A'zamova Gulshanoy Ismonali qizi <i>TEXNOLOGIYA DARSLARI JARAYONIDA MUAMMOLI TA'LIM.</i>	305
Hayitov Abdusodiq Donayevich Danayeva Zulhumor Abdusodiq qizi <i>MATEMATIKA O'QITISH METODIKASI</i>	311
Abdullayeva M.I Bahriyeva G.N. <i>BOSHLANG'ICH TA'LIM TABIIY FANLARNI O'QITISHDA SINFDAN TASHQARI ISHLAR</i>	315
Polvonov J.A <i>XIVA XONLIGIDA MAHALLIY AMALDORLARNING VAZIFALARI VA FUQAROLARNI QABUL QILISH TARTIBLARI</i>	322
Sodiq Qurbanov <i>ALLOMA TAFTAZONIY HAYOTI VA IJODI</i>	329
Gulomova Begoyim Elmurod qizi Lutfullayev Po'latxon <i>METAPHORIC AND TRANSTALOGIC ANALYSIS OF 'ANIMAL FARM'</i>	333
Feruza V. Azizova Alina M. Salikhova <i>THE ROLE OF THE "GREEN REVOLUTION" IN SOLVING THE FOOD PROBLEM</i>	338
Teshaboyeva Nafisa Zubaydulla qizi Mamatkulova Malikabonu Gani qizi <i>FAMOUS SPORTSMEN OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN</i>	344

B.S.Siddikov Sh.N. Mehmonaliyev <i>BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA MA'NAVIY-AXLOQIY QADRIYATLAR TIZIMINI RIVOJLANTIRISHDAGI ASOSIY OMILLAR.</i>	347
Satlikova Mukhayyo Bakhtiyorovna <i>MINOR LYRICAL GENRES IN UZBEK LITERATURE OF THE XV-XVI CENTURIES</i>	351
Kurbanov Muzaffar Abdumutalibovich Mo'minova Matluba Akmalxon qizi <i>NUTQ VA MULOQOT</i>	354
Akramov Adahamjon Abarjon o'g'li <i>TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUVCHILARGA EKOLOGIK TA'LIM-TARBIYA BERISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI.</i>	357
Baytanov O'ralboy Miraqul o'g'li Ashirboyeva Munirabonu G'ulom qizi <i>TOVAR MODDIY ZAHIRALAR HISOB</i>	364
Abduvaliyeva Olima Murodilla Qizi <i>INGLIZ TILI SINFLARIDA OG'ZAKI NUTQNING AN'ANAVIY O'QITISH USULLARI</i>	369
Холназаров Йигитали Ҳамидович <i>ТОВЛАМАЧИЛИК УЧУН ЖИНОЙ ЖАВОБГАРЛИК</i>	376
Неъматов Хусан Ибодуллаевич Рахматов Фармонбек Хусан ўғли <i>АДСОРБЦИОННАЯ ОЧИСТКА ГАЗОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЖЕЛЕЗОМАНГАНЦЕВЫХ КОНКРЕЦИЙ ЖМК</i>	380
Неъматов Хусан Ибодуллаевич Жабборов Нодирбек Холтўревич Ризаев Шердил Алишер ўғли <i>СЛОЖНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОЧИСТКИ ПРИРОДНЫХ ГАЗОВ АМИНАМИ</i>	385
Бекмуродов Азамат Алишер ўғли Юлдашев Тошмирза Рахмонович Ризаев Шердил Алишер ўғли <i>ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ОЧИСТКИ ГАЗА ОТ КИСЛЫХ КОМПОНЕНТОВ</i>	396
Akbarova Muxayyo Xusanovna Sodiqjonova Mashhura Voxidjon qizi <i>GINKGO BILOBA - TABIAT DURDONASI</i>	411
Akbarova Muxayyo Xusanovna Karimjonova Umidaxon Akmaljon qizi <i>QOQIO'TDOSHLAR- ASTERACEAE L. OILASINING AYRIM DORIVOR VAKILLARI</i>	414

O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI

Buxoro davlat universiteti

Iqtisodiyot kafedrası

o'qituvchisi Nurova G

"Iqtisodiyot va Turizm"

fakulteti Iqtisodiyot yo'nalishi talabasi

Odilova Aziza Umid qizi

Annotatsiya. *Bugungi kunda davlatimizda banklarning o'rni juda katta. Shu bilan birga xalqimizga sezilarli tasirini va yordamini kursatib kelmoqda.*

Kalit so'zlar: *Bank tizimi, aktivlar, kapital, depazit, sektor, moliyaviy ehtiyoj, moliya bozori, kichik biznes, kredit, tijorat banki, kapitallashuv, ustav, barqaror.*

Mamlakatimizda bank tizimining uzluksiz rivojlanishi bozor munosabatlari sharoitidagi ob'ektiv zaruriyat bo'lib, bu o'z navbatida tijorat banklar faoyatini uzluksiz nazorat qilishni va ularni samarali boshqarish uchun zarur ma'lumotlar bazasining yaratilishining uslubiy asoslarini takomillashtirishni talab etadi.

Bank tizimidagi islohotlar iqtisodiyotimizning barqaror o'sish sur'atlarini ta'minlashda eng muhim omil hisoblanadi. Shu sababli ham ushbu sohani rivojlantirish bugungi kundagi dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. O'zbekiston bank tizimini o'z sifatini yangi bosqichini boshidan kechirmoqda. Bu makroiqtisodiy vaziyatdagi jiddiy o'zgarishlar, umumiy iqtisodiy vazifalarni hal etishda banklarning faoliyati va ta'sirining o'sishi bilan bog'liq. O'zbekistonda bank tizimj mustaqil davlat iqtisodiy siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

O'zbekiston bank tizimida 33 ta bank, jumladan, 12 ta davlat ulushiga ega, shuningdek, 15 ta xususiy va 5 ta xorijiy banklar mavjud. 1 noyabr holatiga ko'ra, banklar aktivlari 39 mlrd dollarni (419 trln so'm) tashkil etib, ularning 82 foizi davlat banklariga tegishli. Banklarning majburiyatlari 33 mlrd dollarga (352,6 trln so'm) yetdi, shundan 40 foizini depozitlar tashkil etadi. Banklarning umumiy kapitali 6,2 mlrd dollar (66 trln so'm) darajasida bo'lib, shundan 81 foizi davlat banklari kapitaliga to'g'ri keladi.

Ikki yil ichida O'zbekistonda uchta raqamli bank (TBC Bank, Anor Bank, Apelsin Bank) va masofaviy moliyaviy xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashgan 32 ta fintex-kompaniyasi tashkil etildi.

Tadbirkorlar o'z to'lovlarining 85 foizini masofadan turib amalga oshiradilar (2017 yildan beri 7 barobarga o'sgan). Sakkizta bank raqamli identifikatsiya mexanizmidan (Face ID) foydalanmoqda, qolganlari esa testlarni yakunlamocda.

2025 yilda O'zbekiston bank tizimidagi xususiy sektor ulushini hozirgi 18 foizdan 60 foizga oshirish rejalashtirilmoqda.

O'zbekiston tijorat banklari, avvalo, ixtisoslashgan kredit institutlari sifatida ko'zga ko'rina boshladi. Bu, bir tomondan xo'jaliklarning vaqtincha bo'sh mablag'larini jalb etishi, boshqa tomondan esa jalb etilgan mablag'lar hisobidan korxonalar, xususiy tadbirkorlar va aholining moliyaviy

ehtiyotlarini qondirishi bilan dolzarb ahamiyat kasb etdi.

Bank tizimi oldiga uning rivojlanish istiqbollari belgilab beruvchi strategik vazifalar qo'yildi. Vazifalarning birinchisi banklar moliyaviy barqarorligini oshirish va ichki bozorda moliyaviy xizmatlar doirasini kengaytirishdan iborat bo'lsa, ikkinchisi — O'zbekiston banklarining xalqaro kapital bozorida faolligini ta'minlashdir.

Prezidentimiz tomonidan taqdim etilgan demokratik islohotlatni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasida takidlaganidek, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning surati va mantiqiy talablaridan kelib chiqqan holda, erkin bozor iqtisodiyotlari munosabatlarini yanada rivojlantirivga xizmat qiladigan va bir qator qonunlar qabul qilishni hayotning o'zi taqazo etmoqda. Xususiy mulkni iqtisodiyotga safarbar etish va uni himoya qilish, bank tizimi infrastrukturasini takomillashtirish, moliya bozori va kichik biznesni rivojlantirish, ko'rsatilayotgan xizmatlarni takomillashtirishga oid bir qator qonunchilik hujjatlariga tegishli o'zgartirishlar kiritib borilmoqda.

2023-yil davomida o'tkazilgan Senteo tadqiqotida Customer Experience

Index (CEI) indeksida yetakchi o'rinlarni quyidagilar egalladi:

- “Uzpromstroybank”;
- InfinBANK;
- “Uznatsbank”;
- Hamkorbank;
- Asia Alliance Bank.

Kuchli o'ntalikka “Kapitalbank”, Asakabank, Tenge Bank, Ipak Yo'li Banki, Orient Finans ham kirdi.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining 2019 yilgi Statistik byulleteniga e'tibor qaratadigan bo'lsak, mamlakat iqtisodiy faoliyatida bank tizimining o'rne yaqqol nomoyon bo'lganiga guvoh bo'lamiz.

2019 yilning 1 yanvar holatiga bank aktivlari hajmi jami YaIMning 52,7 foizinin tashkil qilgan bo'lsa, bu ko'rsatkich 2020 yilning 1 yanvar holatiga kelib 53,3 foizni yetgan.

2020 yilning 1 yanvar holatiga kredit qo'yilmalari miqdori 211 trln 580 mlrd. so'mni tashkil qilib, YaIMga nisbatan 41,3 foizga teng bo'lgan

2020 yilning 1 yanvar holatiga O'zbekistondagi mavjud tijorat banklari tomonidan iqtisodiyotga qo'yilgan kredit qo'yilmalari qoldig'i 211 trln 581 mlrd so'mni tashkil qilgan. Ushbu kredit qo'yilmalarining 35,7 foiz yoki 75,6 trln so'mi sanoat tarmog'iga yo'naltirilgan.

Hozirda mamlakatimizda mavjud barcha 30 ta tijorat banklarining barchasi universal faoliyat olib borishmoqda . Barcha tijorat banklarining faoliyati yuqori darajada rivojlantirilmoqda va banklarning barqarorligi ta'minlanmoqda.

Islahotlar samarasi o'laroq so'ngi yillarda banklarimiz lahzali likvidlilik me'yori 2020 yil 1 mart holatiga 49,8% ni tashkil etmoqda, bu esa minimal talabdan qariyb 5 baravar ko'pdir. So'nggi yillarda mamlakatimizda kredit tashkilotlari soni kengayib bormoqda. 2018 yilda kredit tashkilotlari soni 104 tani

tashkil etgan bo'lsa, 2019 yilda ularning soni 121 taga va 2020 yilda 147 taga yetgan. Bu ijobiy holatlardan bo'lib, mamlakatimizda bank xizmatlari ko'lami va sifat darajasi oshib borayotganligidan dalolat beradi.

Tijorat banklari I darajali kapitali yuqori sur'atlarda o'sib borish tendensiyasiga ega bo'lgan. Xususan, tijorat banklari I darajali kapitali 2020 yil 1 martda 2020 yil 1 yanvar holatiga nisbatan 5,6 foizga oshib, 47,9 trln. so'mga yetdi. 2020 yil 1 yanvarda esa 43,7 trln. so'mni tashkil qildi.

Banklarning kapitallashuv darajasini oshirish bo'yicha amalga oshirilgan ishlar diqqatga sazovordir. Agar raqamlarga murojaat qiladigan bo'lsak, songgi 10 yil ichida bank tizimining umumiy kapitali 6 barobardan ziyodroqqa osdi. 2022 yilning ozida tijorat banklari umumiy kapitali 32 foizga kopaydi. Tijorat banklari ustav kapitalining o'z mablag'lariga nisbati oxirgi yilda o'sish tendensiyani ko'rsatmoqda. Lekin 2018 yilda, aksincha, sezilarli darajada pasaygan bo'lsa-da, 2019 yilda bu ko'rsatkich 82,06 foizgacha oshgan. Bunga, asosan, 2017 yil 12 sentyabrdagi PQ-3270-sonli qaror ijrosi sabab bo'ldi. Unga ko'ra, barcha tijorat banklarining ustav kapitali 2019 yil 1 yanvargacha 100 mlrd. So'mga oshirilishi belgilandi. Shu asnoda 2021 yildan 2023 yilgacha ustav kapitalining banklarning o'z mablag'lariga nisbati oshib borgan. Ustav kapitalining jami kapital hajmida yuqori salmoqni egallashi ijobiy holat hisoblanadi. Chunki ustav kapitali yuqori barqarorlik darajasiga ega bo'lgan

moliyalashtirish manbai hisoblanadi. Xulosa qilib aytganda, iqtisodiyotni modernizatsiya qilish sharoitida bank tizimini takomillashtirish banklarning iqtisodiyotdagi roli nafaqat banklarning o'ziga, balki milliy iqtisodiyotning rivoji va raqobatbardoshligiga bevosita bog'liq. O'z navbatida, iqtisodiyotning rivojlanishi va raqobatbardoshligi mamlakatda barqaror va samarali bank tizimining tashkil etilganligi bilan bevosita bog'liqdir. Bir so'z bilan aytganda, banklar va milliy iqtisodiyot bir – biridan ayri holda rivojlanishining imkoniyati mavjud emas. Ular biri – birini to'ldirgan holda, bir – biriga o'zaro hamoxang tarzda rivojlanib va takomillashib boradigan iqtisodiy – moliyaviy sub'ektlar hisoblanadi. Mustaqillikning ilk davrlaridayoq mamlakatimizda mustahkam bank infratuzilmasi shakllandi. Tobora taraqqiy etib borayotgan bank tizimi mamlakatimizni har tomonlama taraqqiy ettirishda, xalq farovonligini oshirish maqsadida amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlarni muvaffaqiyatli davom ettirishda o'zining salmoqli hissasini qo'shib boraveradi.

Mamlakatimizdabank tizimining barqaror rivojlanishini ta'minlash iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida ob'ektiv zaruriyat bo'lib, bu o'z navbatida tijorat banklari faoliyatini doimiy nazorat qilishni va ularni samarali tashkil etish uchun bank tomonidan amalga oshirilayotgan operatsiyalarning daromadlilikini oshirish, ushbu operatsiyalami amalga oshirishda qilinayotgan sarf-xarajatlarni kamaytirishga shu asosda bank foydasini ko'paytirish yo'llarini topishni talab etadi. Hukumatimiz tomonidan bank tizimini rivojlantirish bo'yicha izchil ravishda amalga oshirilib kelinayotgan islohotlar sohani barqaror rivojlanishi ta'minlanmoqda.

